

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
Професійно-педагогічний коледж
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО
ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ПЕДАГОГІЧНОГО ПОДІУМУ

УДК 378.147

ББК

П 25

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту професійно-технічної освіти НАПН України (протокол №3 від 26.03.2012 р.)

Рекомендовано до друку педагогічною радою професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. О.Довженка (протокол №2 від 27.02.2012 р.)

Рецензенти:

Лузан П.Г., доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії професійної освіти і навчання ІПТО НАПН України;

Харламенко В.Б., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інноваційних освітніх технологій та профорієнтації Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Нестерова Л.В., Туряниця З.В., Д'ячков П.Р., Кудикіна Н.В. Методичні рекомендації до організації та проведення педагогічного подіуму.

У методичних рекомендаціях подано матеріали методичного характеру, в яких розкрито форми обміну передовим педагогічним досвідом та методика організації і проведення педагогічного подіуму як однієї з нових форм такого виду науково-методичної діяльності.

Матеріали рукопису мають практичну значущість, можуть бути використані викладачами та майстрами виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів, професійних коледжів та вищих навчальних закладів у процесі підготовки педагога професійного навчання, слухачами курсів підвищення кваліфікації з метою розвитку методичної компетентності.

ЗМІСТ

Стор.

ПЕРЕДМОВА.....	
РОЗДІЛ І. ФОРМИ ОБМІНУ ПЕРЕДОВИМ ПЕДАГОГІЧНИМ ДОСВІДОМ.....	
РОЗДІЛ ІІ. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПОДІУМУ.....	
І ЕТАП. Теоретична частина	
ІІ ЕТАП. Майстер-класи.....	
ІІІ ЕТАП. Презентація збірника «Педагог професійної школи».....	
ІV ЕТАП. Фотосесія.....	
РОЗДІЛ ІІІ. НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПОДІУМУ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	

ПЕРЕДМОВА

Творча складова майстерності педагогічних працівників є основою успіху їх професійної діяльності. Виявлення й розвиток творчого компонента професійної компетентності педагога має бути цілеспрямованою діяльністю вже на етапі його професійної підготовки. Особливого значення набирає організація такої діяльності в тому випадку, коли педагог готує педагога. Актуалізується потреба створення творчого осередку спільної взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу.

У рекомендованому методичному матеріалі автори пропонують один з варіантів створення такого осередку в педагогічному колективі навчального закладу в процесі підготовки педагогів професійного навчання. У методичних рекомендаціях акцентується увага на важливості розвитку науково дослідницьких компетенцій тих, хто навчає, і тих, хто навчається; розкривається науково-педагогічний потенціал організації та проведення такої форми творчої співпраці суб'єктів навчально-виховного процесу та педагогічної спільноти, що переймається спільними професійними проблемами.

Автори розкривають значимість у розвитку творчого потенціалу практичних працівників та їх учнів такого виду взаємодії як обмін передовим педагогічним досвідом та можливих форм його здійснення. Розроблена авторами нова форма організації та проведення обміну науковим, методичним «продуктом» творчої діяльності представлена описом конкретно проведеного заходу: педагогічного подіуму «Авторські методики в підготовці педагога професійного навчання»

РОЗДІЛ 1

ФОРМИ ОБМІНУ ПЕРЕДОВИМ ПЕДАГОГІЧНИМ ДОСВІДОМ

Якість та результативність підготовки кваліфікованих робітничих кадрів залежить від професійної і загальнопедагогічної підготовки та творчого підходу до навчального процесу викладачів і майстрів виробничого навчання. Вони не можуть залишитись осторонь прискороного, інноваційного розвитку освіти й науки. Новітні технології вимагають від педагогічних працівників ПТНЗ не просто освіченості, активності, пошуку, а й самостійності, упевненості, відповідальності, вміння жити та працювати в нових швидкоплинних умовах, бути соціально зорієнтованими. Не випадково народна мудрість говорить: «Вік живи — вік учись». Справжній педагог не тільки вчить, а й сам постійно вчиться, відчуває потребу постійно поповнювати свої знання, розвивати розумові здібності, удосконалювати професійні навички.

Формуванню професійної майстерності педагогів, виробленню власного педагогічного почерку, сприяє вивчення передового педагогічного досвіду з використання в навчальному процесі таких форм і методів роботи, що підтвердили на практиці свою ефективність і приносять високу результативність.

Передовий педагогічний досвід — це виділення педагогічної ідеї чи методичної системи, що зумовлює високу ефективність навчально-виховної діяльності. Для нього характерною є новизна, що виокремлює його з великої кількості позитивної діяльності педагогів.

Методи впровадження передового педагогічного досвіду поділяються на словесні (пояснення, розповідь, бесіда, лекція), наочні (буклети, статті, мультимедійні презентації, відеозаписи занять) та практичні заняття (семінари, ділові ігри, дискусії, розв'язання педагогічних завдань і ситуацій та ін.).

Серед відомих і широко використовуваних традиційних форм обміну передовим педагогічним досвідом можна назвати:

- науково-практична конференція (збори практиків і науковців певної галузі людської діяльності);
- науково-методичний семінар;
- дебати (обговорення будь-якого питання, обмін думками, полеміка, дебатування, дискутування, суперечки);
- конкурс педагогічної майстерності;
- педагогічні читання.

За останні роки з'явилося багато нетрадиційних форм, які можна класифікувати на такі, що:

1. Демонструють колективну творчість:
 - виставка-ярмарок педагогічних ідей;
 - аукціон (, аукціони знань, ідей, методичний, інтелектуальні);
 - методичний фестиваль (ознайомлення з кращими зразками педагогічного досвіду, нестандартними уроками та іншими формами

навчально-виховної роботи, що виходять за межі традицій та загальних стереотипів);

- методична панорама (передбачає ознайомлення з досвідом педагогічної діяльності групи вчителів, який має спільне тематичне спрямування);
- методична олімпіада-конкурс (передбачає захист творчих робіт).

2. Спрямовують на активну діяльність:

- захист інноваційного проекту (попередня розробка та публічний захист інноваційних підходів до вирішення певної педагогічної проблеми);
- творчий звіт педагога;
- методичний бенефіс (комплексне ознайомлення з носієм ефективного прогресивного педагогічного досвіду: доповідь-розповідь про зміст досвіду, вивчення творчої лабораторії, ознайомлення з розробленими дидактичними матеріалами, сценаріями уроків, відвідування відкритих уроків тощо);
- методичний турнір;
- майстер-клас;
- прем'єра творчого пошуку.

3. Посилюють наукову спрямованість роботи:

- педагогічна майстерня;
- творча лабораторія;
- педагогічні гостини (взаємообмін педагогічними делегаціями з метою обміну досвідом

4. Поєднують традиційну роботу з дозвіллям:

- відкритий педагогічний клуб;
- педагогічні посиденьки;
- презентації педагогічної новинки;
- педагогічний портрет творчого колективу тощо.

Як бачимо, існує багато різноманітних форм обміном передовим педагогічним досвідом. Здавалося б, уже нічого новенького не можна придумати, але педагогічній творчості не має меж.

РОЗДІЛ II

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПОДІУМУ

Педагогічний подіум є однією з форм обміну педагогічним досвідом та впровадження результатів педагогічного дослідження.

Для створення колориту подіуму використовується притаманна йому лексика, відповідне музичне оформлення:

- стилісти – представники обласної та міської адміністрації;
- кутюр'є – проректор з наукової роботи;

дизайнери – учасники подіуму, які діляться досвідом організації навчально-виховного процесу, приділяють увагу основним проблемам освітян;

модельєри – педагоги, які презентують свої педагогічні доробки у формі майстер-класів для учасників подіуму;

шанувальники моди – гості, представники навчальних закладів міста, області, республіки;

дефіле – під музичний супровід подається невелика інформація про дизайнера чи модельєра, чії доробки та досягнення (грамоти, методичні рекомендації, цікавий дидактичний матеріал і т.д.) демонструються студентами для присутніх.

Педагогічний подіум проводиться в декілька етапів:

I етап – презентація навчального закладу, вітальні виступи гостей, доповіді учасників подіуму;

II етап – майстер-класи.

III етап – презентація збірника за результатами педагогічного подіуму та фотосесія.

I ЕТАП (Теоретична частина)

Актова зала. Звучить музика. Паралельно на екран проєктуються слайди з презентацією історії навчального закладу та матеріалами навчально-виховного процесу.

Історична довідка

У Великій Енциклопедії 1909 року про ремісничі училища говориться, що в Росії на початку 20-го століття нараховувалося всього 24 училища, у тому числі два в Петербурзькому окрузі. Серед них і Глухівське ремісниче училище імені Миколи Артемовича Терещенка.

У 1898 році він купив казарму військової частини, зробив її переобладнання й ремонт, запросив найкращих викладачів і 1 вересня 1899 року почали заняття 32 учні за спеціальністю слюсаря.

У 1913 році ремісниче училище реорганізоване в 4-х класне. Це означало, що учні, які закінчили цей навчальний заклад, могли виконувати роботу слюсаря, а також займати посаду підмайстра або майстра.

У 1919 році училище реорганізоване в профтехшколу з 3-хрічним терміном навчання, де готували спеціалістів для сільського господарства.

У 1943 році, після звільнення Глухова від фашистських загарбників, поновила своє існування школа механізації з педагогічним колективом у 7 чоловік і директором М.І. Майським. Наочних посібників для навчання не було. Але, незважаючи на тяжкі умови, жадоба до освіти була великою. Навчальні лабораторії наповнювалися вузлами й механізмами, привезеними з бойовищ. Учні зі старшим майстром училища Миколою Пантелеймоновичем Дручком виїжджали за «наочністю» у район Курської битви під с. Прохорівна та Севськ.

Йшли роки становлення. У 1951 році педагогічний колектив училища очолив у минулому фронтовик Федів Дмитрович Жирнов. Під його керівництвом училище досягло великих успіхів у підготовці кваліфікованих

кадрів, неодноразово займало перехідний червоний прапор СРСР у соціалістичних змаганнях, чотири рази було учасником ВДНГ, кращі учні брали участь у міжнародних змаганнях з фахових спеціальностей.

З вересня 1953 року школу механізації було реорганізовано в училище механізації №1. З цього року функціонували річні республіканські курси підготовки майстрів виробничого навчання.

31 грудня 1963 року училище механізації перекваліфіковано в сільське профтехучилище №1.

У 1969 році сільське профтехучилище одним з перших в Україні було реорганізовано в середнє професійно-технічне училище №1.

У 1979 році сільське професійно-технічне училище № 1 реорганізоване в професійно-технічне училище № 31.

За роки свого існування училище підготувало більше 40 тисяч кваліфікованих спеціалістів для народного господарства, більше 300 нагороджені орденами й медалями СРСР, три - стали Героями Соціалістичної Праці, а саме: Костюченко Петро Петрович, Лантух Петро Терентійович, Пирятинський Василь Олександрович.

Випускники й робітники училища й зараз працюють на відповідальних постах підприємств та організацій нашого міста: декан педагогічного факультету Глухівського державного педагогічного університету Решетняк Віктор Федорович, директор ЗОШ №3 Кирилук Віктор Васильович, заступник прокурора району Новіков Володимир Олександрович, викладач ГДПУ Пустовий Микола Іванович, кандидат сільськогосподарських наук лубінституту Мохер Ю.М. та багато інших.

Наказом Міністерства освіти і науки України № 407 від 17.07.02 р. ПТУ № 31 реорганізовано в професійно-педагогічний коледж Глухівського державного педагогічного університету (нині Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка). Поряд з робочими професіями, коледж розпочав підготовку спеціалістів за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста: 5.01010301 Технологічна освіта, 5.01010401 Професійна освіта. Механізація і гідромеліорація сільського господарства, 5.01010401 Професійна освіта. Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів, 5.01010401 Професійна освіта. Моделювання, конструювання та технологія швейних виробів, 5.03050801 Фінанси і кредит.

Випускники мають змогу продовжувати навчання за обраними спеціальностями в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка за скороченим терміном.

Ведучий

Вітаємо учасників педагогічного подіуму з відкриттям показу «**Мода професійної освіти – 2011**». До вашої уваги сьогодні будуть запропоновані наймодніші тенденції професійної підготовки майстрів виробничого навчання. За рішенням професійно-творчої ради сьогодні на подіумі будуть представлені колекції «Від кутюр» та «пре-та-порте». У вас є можливість ознайомитися з дизайнерськими пропозиціями науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу з підготовки майбутніх педагогів

професійного навчання в різноманітні класичного, ділового, романтичного, етнічного денді, кантрі та вінтаж стилю. Палітру законодавців модних тенденцій професійної освіти сьогодні демонструють:

- **НАПН України** в складі кутюр'є від Інституту професійно-технічної освіти: Скульської Віолетти Євгенівни – заступника директора з наукової роботи, Голяд Ірини Семенівни – ученого секретаря, Нестерової Любов Володимирівни – зав. лабораторії методик професійної освіти й навчання;
- **Державного управління освіти** в складі начальника обласного управління освіти – Пшеничної Любов Василівни, заступника міського голови – Терещенко Ірини Іванівни, голови райдержадміністрації – Ткаченка Олексія Олександровича і т.д);
- **Вища професійна освіта** в складі Курка Олександра Іванович – ректора Глухівського НПУ ім. О. Довженка, доктора наук, професора, Кузнецової Галини Петрівни – першого проректора, Зінченка Володимира Павловича – проректора з наукової роботи;
- **Професійна педагогічна освіта** в складі педагогів-дизайнерів від Київського професійно-педагогічного коледжу імені Антона Макаренка, Первомайського індустріально-педагогічного технікуму, професійно-педагогічного коледжу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, Комунального вищого навчального закладу «Обухівське медичне училище», Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка
- **Професійно-технічна освіта в складі шанувальників моди:** Кролевецьке ВПУ, Свеський професійний аграрний ліцей, Путивльський професійний ліцей, Глухівський професійний ліцей, Шосткінське ВПУ, Роменське ВПУ, Конотопський професійний аграрний ліцей, Реутинський професійний аграрний ліцей, Лебединське ВПУ лісового господарства, Хотинський професійний аграрний ліцей, Глинський професійний аграрний ліцей, Зноб-Новгородський професійний аграрний ліцей, Недригайлівське ВПУ, Синівський професійний аграрний ліцей.

До привітального слова на подіум запрошується Курок Олександр Іванович – ректор Глухівського НПУ ім. О. Довженка, доктор наук, професор.

Ведучий

Оцінити модні тенденції ділового стилю «Мода професійної підготовки – 2011» нам дозволить виступ Терещенко Ірини Іванівни – заступника міського голови.

Ведучий

Для ознайомлення з ключовими елементами етнічного стилю на подіум запрошується Цюкало Володимир Володимирович – голова районної ради.

Ведучий

Гармонійне поєднання стильових ознак сучасної моди в системі професійної освіти представляє Чхайло Олена Миколаївна – начальник

відділу координації діяльності вищих навчальних закладів та закладів ПТО обласного управління.

Ведучий

Слово «мода» у перекладі з латинської «modus» трактується як міра, спосіб, правило, розпорядження, образ. Кожне з перерахованих значень передає ество цього поняття.

У контексті професійної освіти під модою в широкому сенсі слова розуміють панування в певний час у певному середовищі тих або інших концептуальних підходів до різних зовнішніх форм професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців – їх статика й динаміка.

У вузькому сенсі мода – це часта змінюваність деталей у суб'єкті та об'єкті педагогічної діяльності в процесі професійної підготовки фахівців. Темпи й характер таких змін були різними на різних етапах історичного розвитку – століття, десятиліття, роки... Сьогодні ж вони стають старомодними вже через один-два сезони.

Тому освітяни, як художники-модельєри різних шкіл моделювання, прагнуть знайти своє унікальне рішення, шукають свої непроторовані дороги. За останнє десятиліття виросла ціла плеяда блискучих дизайнерів педагогічної справи, яким належить сказати своє слово на вітчизняному й світовому аукціонах педагогічної моди. Пропоновані ними рішення, в основі яких лежить глибоке знання проблеми та можливостей її вирішення, уже завоювали й, хочеться вірити, ще завоюють мільйони шанувальників.

Різні моделі, різні характери, різні школи. Але є в них одне загальне – тема. Сьогодні тема звучить – **«Авторські методики в підготовці педагога професійного навчання»**

Ведучий

Відкриває показ модних колекцій 2011 року авторська методика *«Стиль взаємодії «школа–ПТНЗ–педагогічний коледж–ВНЗ» у сучасних соціально-економічних умовах підготовки педагога професійного навчання»*.

Своє дизайнерське рішення представляє кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач лабораторії методик професійної освіти й навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України **Нестерова Любов Володимирівна**.

Ведучий

Сучасна індустрія моди диктує маркетингову цінність проєктованих моделей, раціональність й економічність їх виробництва. Можливості позитивного вирішення в актуальному бренді ПТО *«Інноваційні методики професійного навчання»* на подіумі представляють кутюр'є:

Дефіле

Д'ячков Петро Романович – директор, викладач фахових дисциплін професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка, аспірант інституту професійно-технічної освіти НАПН України.

На освітянській ниві працює з 2002 року. За фахом і в душі автомобіліст. Навчався в Харківському автомобільно-дорожньому

інституті. Викладає предмети: Технічне обслуговування автомобілів і двигунів, Ремонт автомобілів, Технічна експлуатація автомобілів. Спеціаліст вищої категорії, відмінник освіти. Під час навчання використовує інтерактивні технології, вважає, що вони найбільше сприяють активізації навчальної діяльності студентів. Працює над дисертаційним дослідженням: «Формування відповідального ставлення до професійної діяльності у майбутніх майстрів виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів аграрного профілю».

Відповідальний, вимогливий до себе та студентів, відзначається загальною культурою, доброзичливістю, користується повагою і авторитетом серед колег, студентів та батьків, має високу професійну компетентність.

Представляє на педагогічному подіумі стиль інноваційних методів навчання в процесі підготовки майбутніх майстрів виробничого навчання

Дефіле

Мар'єнко Тетяна Михайлівна – викладач-методист, голова методичної комісії Київського професійно-педагогічного коледжу імені Антона Макаренка.

Представляє на педагогічному подіумі стиль моделі наступності в доборі та використанні інтерактивних методик навчання при підготовці педагога професійного навчання.

Дефіле

Романенко Людмила Віталіївна – науковий співробітник лабораторії методик професійної освіти й навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України.

Представляє на педагогічному подіумі стиль моделі використання інтерактивних методів навчання в професійній підготовці майбутніх кваліфікованих робітників.

Ведучий

Художнє сприйняття моделі-зразка в значній мірі залежить від її стильової спрямованості. Стиль як стійка й цілісна творча система створює образно-логічну архітектуру педагогічних дій – сукупність творчих прийомів і композиційних засобів, що забезпечує єдність образного звучання моделі.

Рельєфні лінії романтичного (фантазійного) стилю педагогічної діяльності на подіумі представляють стилісти :

Дефіле

Туряниця Зоя Василівна – заступник директора з виховної роботи, викладач фахових дисциплін професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. О. Довженка, аспірант інституту професійно-технічної освіти НАПН України, спеціаліст вищої категорії, хороший організатор педагогічного та студентського колективів, фахівець своєї справи. Уміле використання фронтальної, групової та індивідуальної роботи на заняттях спрямоване на розвиток навчальної активності студентів. Працює над дисертаційним дослідженням «Формування у майбутніх майстрів виробничого навчання

професійно-технічних навчальних закладів аграрного профілю готовності до професійного самовдосконалення».

Представляє на педагогічному подіумі стиль розвитку творчих здібностей майбутніх майстрів виробничого навчання

Дефіле

Опанасенко Віталій Петрович працює на посаді асистента кафедри педагогіки й методики професійної освіти з 2005 року. Викладач дисциплін: «Сільськогосподарські та гідромеліоративні машини», «Основи автоматизації виробничих процесів у сільському господарстві», «Електропривід та використання електроенергії в сільському господарстві». Аспірант кафедри машинознавства Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Працює над дисертаційним дослідженням «Формування дослідницьких умінь майбутніх інженерів-педагогів в процесі вивчення дисциплін професійно-орієнтованого циклу».

Представляє на педагогічному подіумі стиль формування дослідницьких умінь майбутніх інженерів-педагогів в умовах ступеневої освіти.

Дефіле

Гомеля Ніна Семенівна – викладач-методист Київського професійно-педагогічного коледжу імені Антона Макаренка, пошуковець інституту педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України, голова методичної комісії методичних дисциплін. Викладає предмети «Загальна методика», «Методика спецдисциплін». Учасниця українсько-австрійського проекту «Підприємництво в освіті та навчанні» та українсько-канадського проекту «Децентралізація професійно-технічних навчальних закладів». Друкується в журналі «Професійно-технічна освіта».

Представляє на педагогічному подіумі стиль реалізації особистісного підходу як умови формування педагогічної креативності майбутніх педагогів професійного навчання

Ведучий

Східний вітер, що залетів на європейські подіуми, приніс свої нюанси в співвідношення чистоти й змішаності стилів. Еклектичність – модна тенденція на подіумі професійного іміджу педагога професійного навчання майбутніх майстрів виробничого навчання.

Уміле й доречне поєднання стилів у базовому гардеробі майбутніх майстрів виробничого навчання демонструє дизайнер

Дефіле

Малишева Неля Вікторівна – викладач фахових дисциплін професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. О. Довженка, спеціаліст вищої категорії, старший викладач, здійснює фахову підготовку студентів. На заняттях створює умови для колективної та індивідуальної роботи, приділяє велику увагу формуванню та закріпленню практичних умінь і навичок, виявляє творчі здібності в студентів. Цікавиться знахідками педагогічної науки, досвідом роботи викладачів інших педагогічних закладів та закладів позашкільної освіти. Усе це запроваджує в навчально-виховний

процес. Працює над проблемою «Формування творчого ставлення до праці в процесі підготовки майбутніх спеціалістів».

Представляє на педагогічному подіумі стиль педагогічного іміджу майбутніх майстрів виробничого навчання.

Ведучий

Усі вироби колекцій «От кутюр» є справжніми витворами мистецтва. Вони виконуються в одиничному варіанті, практично повністю вручну, при активній участі самого кутюр'є (модельєра). Природно, ці костюми коштують нечувано дорого й можуть бути придбані лише обмеженим колом покупців, а частенько стають експонатами музеїв, людських мрій.

Сьогодні на подіумі високу моду представляють кутюр'є:

Дефіле

Шимановський Марк Мусійович – кандидат пед. наук, старший науковий співробітник лабораторії методик професійної освіти й навчання ІПТО НАПН України.

Представляє на педагогічному подіумі стиль сучасного підходу в залученні учнів ПТНЗ до здорового способу життя

Дефіле

Бороденко Марина Вікторівна - викладач фізичного виховання професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка, *майстер спорту з біатлону. На заняттях фізичного виховання створює умови для колективної й індивідуальної роботи зі студентами, добре володіє методикою викладання, виховує здоровий спосіб життя. Працює над удосконаленням навчально-методичного комплексу спортивної зали. Викладач бере активну участь у роботі предметно-циклової комісії. Керує спортивними секціями з волейболу й легкої атлетики. Бере активну участь у художній самодіяльності коледжу.*

Представляє на педагогічному подіумі стиль формування відповідального ставлення до здоров'я у майбутніх майстрів виробничого навчання під час вивчення курсу фізичної культури.

Дефіле

Троша Наталія В'ячеславівна – викладач світової літератури професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка. *Творча особистість. Постійно працює над підвищенням свого наукового й методичного рівня. Бере участь у науково-практичних конференціях, семінарах. Керує творчою групою «Літературна вітальня».*

Представляє на педагогічному подіумі стиль освітньо-виховної практики формування ціннісних переконань майбутніх майстрів виробничого навчання.

Ведучий

Кожен кутюр'є вносить у свою творчість особливості й досягнення власної національної культури, черпаючи натхнення з її спадщини й збагачуючи тим самим сучасну моду.

Проте пропозиції модельєрів лише тоді перетворюються на моду, коли вони приймаються й визнаються основною масою споживачів. Показ колекції «пре-та-порте» демонструє

Дефіле

Голіяд Ірина Семенівна – кандидат пед. наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії методик професійної освіти й навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України

Представляє на педагогічному подіумі стиль підготовки педагога професійного навчання до викладання креслення в ПТНЗ будівельного профілю.

Дефіле

Гаврилов Іван Петрович викладач фізики професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Творчий, ініціативний. Постійно працює над підвищенням свого наукового й методичного рівня.

Представляє на педагогічному подіумі стиль використання інтерактивних технологій навчання на заняттях фізики.

Ведучий

Використовуючи прийоми конструктивного моделювання, можна за бажанням урізноманітнити свій діловий гардероб і внести новизну, яскравість, модний штрих, і відобразити свою індивідуальність.

Як сказати «Ні» сірим робочим будням на подіумі демонструють модельєри-конструктори:

Дефіле

Заїка Олексій Михайлович – викладач креслення професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О.П.Довженка. Творчо підходить до викладання навчальної дисципліни. Постійно працює над підвищенням свого наукового й методичного рівня.

Представляє на педагогічному подіумі стиль вирішення проблемних ситуацій на заняттях креслення за технологією «Акваріум».

Дефіле

Модельєр Майборода Людмила Анатоліївна – аспірант лабораторії методик професійної освіти й навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України.

Представляє на педагогічному подіумі стиль готовності педагога професійного навчання до розвитку інформаційно-технологічної культури майбутнього кваліфікованого робітника.

II ЕТАП (Майстер-класи)

Ведучий

Майстер-модельєр – це той фахівець, з роботи якого починається багатоетапний процес створення сучасного зразка. Саме він придумує новий вигляд і форми моделі, добивається виразності її творчого рішення, створює прийоми професійного оформлення. При цьому він спирається у своїй професійній діяльності на фундаментальні знання законів і виразних засобів композиції.

У фойє на Вас чекає дефіле майстер-класу «Как легким движением руки учебный процесс превращается» у творчу лабораторію композиційного поєднання майстерності професіонала й активності юних дарувань.

Модельєр Усок Олена В'ячеславівна – викладач української мови і літератури професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка, голова ПЦК гуманітарної підготовки. Працює на викладацькій ниві 12 років. Удосконалює роботу над темою «Лінгвістичний підхід до навчання мови». Цікавиться новинками методичної літератури. Це й спонукає викладача до нових ідей. Результатом цього є проведення відкритих занять та виховних заходів.

Представляє модель **«Навчання спілкуванню на заняттях з мови – запорука формування вміння самовдосконалюватися».**

Мета: учити студентів мистецтву спілкування за допомогою етикетних формул, інтерактивних вправ, роботи з професійними термінами; розвивати мовлення, мислення, уяву, увагу культуру мовлення й спілкування.

Викладач

День добрий!

Заняття ще одне за розкладом сьогодні.

Отож давайте зробимо ще крок,
Щоб знов пірнуть у мовну ту безодню

Студент

Сьогодні ми розпочинаємо захист нашого дизайнерського рішення: «Навчання спілкуванню на заняттях з мови – запорука формування самовдосконалення».

Студент

Щоб пройти від пізнання до істини.

Студент

Девізом нашим ми обрали слова Г. Сковороди: «Копай всередині себе криницю, яка зросить твою оселю і сусідську»

Викладач

Так уже влаштоване наше життя, що людина, майстер будь-якої справи, мистецькі вміння й досконалість має передавати своїм послідовникам.

Студент

Це так. Адже ми – майбутні майстри виробничого навчання.

Студент

І впевнені, що саме заняття з мови відіграють значну роль у процесі нашого вдосконалення в галузі спілкування.

Викладач

Доведемо це.

Студенти по черзі

1. Я не соромлюся висловлюватися.

2. Обдумую, сформульовую, висловлюю!
3. Говорю чітко, ясно!
4. Усвідомлюю: кожна роль у спілкуванні важлива!

Студент

Ці висловлювання повторюємо щоразу на початку заняття, оскільки вони забезпечують позитивний настрій, розвивають активність та впевненість у собі.

Викладач

Людина, читаючи й слухаючи, пізнає, відкриває щось нове для себе. У процесі говоріння вона спілкується. А це – професійна потреба кожного.

Студенти (за допомогою методу «Мікрофон» створюють колаж, супроводжуючи дію словами):

1. Я не знав, а тепер знаю, що спілкування – це і є комунікація.
2. А мені було цікаво, що в процесі спілкування мова духовно єднає людей.
3. Я впевнився в тому, що етикетні формули відіграють важливу роль у спілкуванні.
4. А я дізнався про те, що просити вибачення можна по-різному (*пробачте, даруйте, прошу вибачення, я дуже жалкую, мені дуже шкода, прийміть мої вибачення, перепрошую*).
5. А я, коли висловлюватиму прохання, буду використовувати такі етикетні формули: будьте ласкаві, прошу вас, чи не могли б ви, чи можу я попросити вас, маю до вас прохання, дозвольте вас попросити, якщо ваша ласка, ласкаво просимо, якщо вам не важко, не відмовте в проханні, можливо, ви мені допоможете.

Викладач

Майбутні майстри виробничого навчання, попереду у вас: лабораторні та семінарські заняття, практика на робочому місці майстра виробничого навчання, курсові роботи. Отже, знання професійної лексики – це неабияка підвалина майбутньої професійної діяльності.

Виконаємо вправу «Лови помилку»: віднайдіть у ряді професійних термінів суржик:

- А) *автомобіль, грузовик, транспорт;*
- Б) *оборудування, двигун, слюсар;*
- В) *гідравліка, смазочні матеріали.*

Поясніть лексичне значення відредагованого слова

Викладач

Словниковий запас професійної лексики у вас необмежений. Адже тільки-но ви взяли участь у складанні словника. А це було підготовкою для сприймання й осмислення тексту про вашу майбутню професію з подальшим складанням сенкану й доповненням фрази «Не хочу хвалитися, але я вмю гарно ...»

Студенти читають текст і складають сенкан. Далі – доповнюють фразу «Не хочу хвалитися, але я вмю гарно ...»

Майстри виробничого навчання, що готують кваліфікованих робітників, слюсарів з ремонту автомобілів, передають уміння учням, а

саме: ремонт та обслуговування легкових автомобілів, вантажівок, автобусів та інших транспортних засобів.

Вони здатні швидко точно встановлювати причину несправності – одне з головних умінь, вимагають добрих розумових здібностей та знання багатьох систем автомобілів. Швидко з'ясовують симптоми того, що трапилося, і встановлюють, що саме треба ремонтувати.

Майстри виробничого навчання досконально знають принципи та умови роботи систем автомобілів різних марок; уміють користуватися ремонтним обладнанням; стежити за новинками в автомобільній галузі.

Головні риси характеру: акуратність, порядність, наполегливість, самостійність, організованість.

Сенкан

1.Майстер.

2.Умілий, винахідливий.

3.Передбачає, установлює, ремонтує.

4.Досконало знає роботу.

5.Умілець

Викладач

Сьогодні ви, майбутні майстри виробничого навчання, упевнилися в тому, як необхідно вчитися мистецтву спілкування. Це – запорука успішної професійної діяльності в майбутньому. І тільки розумна людина здатна виховувати й навчати ремеслу інших. І не можна не згадати думку мудрих людей з оповідання В. Сухомлинського «Хто найкращий майстер на землі»: «Хто творить розумну й добру людину – найкращий майстер»

Модельєр - Корзюкова Людмила Петрівна – викладач англійської мови професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. О. Довженка. Закінчила Сумський педагогічний інститут імені Макаренка. Працює над темою «Контроль у навчанні іноземної мови». Разом зі студентами розробляє методичні матеріали професійного спрямування: словники, ситуативні вправи, комунікативні ігри.

Представляє модель «Ігрова діяльність у формуванні готовності до іншомовної комунікації»

Мета: стимулювати мисленнєво-мовленнєву діяльність студентів через мотивацію їхнього професійно-орієнтованого навчання; розвивати професійні вміння й навички ділового спілкування, співробітництва, творчі здібності, формувати толерантне ставлення до думки інших, самовдосконалення та відповідальність через комунікативну діяльність з елементами гри.

Обладнання: персональний комп'ютер, комплект інструментів для ремонту автомобіля, фотографії різних моделей машин, бейджики з написами «водій», «технік-механік».

Викладач

- Good afternoon, dear friends, guests, teachers!

Студенти

- Good afternoon!

Викладач

Чи подобається вам грати? Чим вам подобаються такі заняття? Що отримujete ви під час гри? Любите розважатися?

Студенти

Гра – це не лише розвага. Це – рух, а рух – це, власне, і є життя!

Викладач

Дійсно, гра може мати різну мету: тільки розважати – або ж захопити чимось важливим, потрібним, добрим. Отож, сьогодні уявімо себе справжніми фахівцями з ремонту автомобілів. Розіграємо діалог у ролях. **Валя** – водій, яка потрапила в скрутне становище через раптову зупинку автомобіля.

Євген – технік-механік, надасть необхідні поради в даній ситуації.

У діалозі зверніть увагу на лексику професійного спрямування та спробуйте її перекласти. Надалі ми будемо використовувати її під час виконання комунікативних вправ.

(Показ слайдів тексту діалогу.)

Read the dialogue in pairs and then dramatise it.

A Driver In A Predicament

Driver. Excuse me, is this the **garage**?

Repairman: Yes, it is. What can I do for you?

D: Well, I was **driving my car** when all of a sudden it stoped.

R: So, it stopped. Why do you think it stopped?

D: Got no idea.

R: What did you do after your car had stopped?

D: Well, I got out of it and **opened the bonnet**. I didn't see anything wrong in the engine.

R: So, the **engine** is all right?

D: I believe it is.

R: How long have you been using the car?

D: I bought it about a month ago.

R: I see. Did you look at the **control panel** when your car had stopped?

D: No, I didn't.

R: So, you got out of the car, opened the bonnet, looked into the engine, but you didn't look at the fuel gauge, did you?

D: Right you are.

R: I guess your car has run out of fuel. That's why it stopped. You'll see the pointer on the letter 'e', which means 'empty' that is **fuel tank** is empty.

D: Possible. Have you got petrol?

R: Sorry, but we haven't got it.

D: Thanks for the advice.

R: That's all right.

ВОДІЙ У СКРУТНОМУ СТАНОВИЩІ

Водій: Вибачте, це станція обслуговування автомобілів?

Ремонтник: Так. Що трапилось?

В: Я їхала на автомобілі, коли сталася раптова зупинка.

Р: Якою була **швидкість**?

В: Не більше ніж 50 миль на годину.

Р: Гм... Сталася зупинка. А на вашу думку, чому ?

В: Навіть не здогадуюся. Але не можу рухатися далі.

Р: Можливо, Ви дивилися телевизор під час руху?

В: Ні. В автомобілі нема телевизора.

Р: Можливо, Ви говорили з кимось під час руху?

В: Ні. В автомобілі я була сама.

Р: Де ваш автомобіль?

В: На узбіччі. Приблизно за півмилі звідси.

Р: Що ви зробили після зупинки автомобіля?

В: Вийшла з автомобіля й відкрила капот. **Двигун** не був пошкоджений.

Р: Отож, з двигуном усе в порядку?

В: Упевнена, що так.

Р: Скільки часу Ви користуєтесь автомобілем?

В: Я купила його місяць тому.

Р: Так, зрозуміло. А чи подивилися Ви **на панель управління**?

В: Що Ви маєте на увазі?

Р: Чи помітили Ви стан **паливного баку**?

В: Ні.

Р: То Ви вийшли з автомобіля, відкрили капот, перевірили стан двигуна, але не подивилися на панель управління?

В: Так і було.

Р: Мені здається, що в автомобілі закінчився **бензин**. Зараз повертайтеся до Вашого автомобіля, подивіться на **лічильник пального**. Якщо висвітлюватиметься літера «П», то це означає, що паливний бак «пустий».

В: Добре. А у Вас є **пальне**?

Р: Ні, вибачте.

В: До побачення. Дякую за пораду.

Р: Щастя Вам у дорозі!

Викладач

Завдання: Вам слід назвати професійну лексику та назвати інструменти для ремонту автомобіля, що перед вами.

(На столі знаходиться комплект інструментів, необхідних для ремонту автомобіля)

Викладач

Чи подобаються вам заняття з елементами ігрової діяльності?

Студент 1

Так. Адже ми рухаємося вперед – виростаємо й самовдосконалюємося, вирішуємо питання, пов'язані з професійною діяльністю.

Студент 2

Бо ми розуміємо важливість знань з англійської мови в нашому житті.

Викладач

Ви вже зараз розумієте важливість ґрунтовних професійних знань у вашому житті.

Студенти

Адже ми – майбутні майстри виробничого навчання.

Викладач

Отже, виконуючи завдання з елементами гри, ми вживаємо мовні зразки, що мають певні граматичні труднощі, для удосконалення навичок співпраці, отримуємо стимул до прояву ініціативи та здійснення самостійного пошуку і, звичайно, удосконалюємо свої знання з англійської мови.

Модельєр – Сидоренко Оксана Миколаївна – викладач історії професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. О. Довженка. Працює над темою: «Патріотичне виховання студентів на заняттях з історії». Виступала на засіданнях ПЦК та методичних семінарах з тем: «Проблемно-пошуковий метод вивчення історії», «Шляхи формування національної свідомості студентів». Під час занять використовує різноманітні сучасні форми та методи роботи, застосовує інноваційні технології.

Представляє модель «Залучення студентів коледжу до самостійної пошуково-дослідної роботи при вивченні історії».

МЕТА: познайомити з роботою членів гуртка «Юні пошуковці», показати результати роботи; розвивати здібності студентів у пошуку інформації використовуючи різні методи, аналізувати та систематизувати зібраний матеріал; виховувати любов до рідного краю, до Батьківщини.

Обладнання: фотоматеріали, творчі роботи студентів.

Викладач

Вивчення історії, традицій свого народу робить людину мудрою, духовно багатою, адже без минулого – немає майбутнього.

Великого значення набуває вивчення історії рідного краю у вищих навчальних закладах України. Звідси випливають і вимоги до сучасного фахівця, який повинен пропагувати любов до рідного краю, продовжувати національні традиції, відповідати перед майбутнім поколінням за збереження історичної спадщини. Гурток «Юні пошуковці» працює при кабінеті соціальних дисциплін.

Завданням гуртка є вивчення минулого Глухівщини, бойових традицій та героїчних сторінок історії, формування патріотичних почуттів, національної свідомості й людської гідності, любові до рідної землі. Гурткова робота базується на знаннях, отриманих у ході пошуку та досліджень, дає можливість збагатити знання з історії рідного краю. На основі зібраних матеріалів студенти виконують наукові роботи.

Мета гурткової роботи – розширити й поглибити знання з історії Глухівщини; створити умови для розкриття потенціалу здібних студентів, залучити їх до досліджень минулого рідного краю; ознайомити з методами збору краєзнавчого матеріалу, виконання простих наукових досліджень; привернути увагу до проблеми малої історії, збереження пам'яток історії та

культури, навчити цінувати історичні традиції свого народу; виховувати повагу до власної історії, любов до рідного краю.

Членами гуртка є студенти I-II курсів. Використовуються різні форми роботи: зустрічі з учасниками історичних подій, проведення екскурсій, походів, тематичних вечорів, конференцій, круглих столів, випуск стінгазет, індивідуальні та групові дослідження, створення краєзнавчого куточка та музею. Кожен гуртківець обирає тему, враховуючи свої індивідуальні інтереси, і самостійно над нею працює.

Зібраний матеріал у подальшому використовується для написання статей у газету, рефератів, повідомлень для навчальних занять та виховних заходів.

Студент

До річниці з дня народження відомого українського підприємця, мецената Михайла Терещенка ми зібрали матеріал про його родину, яка багато зробила для Глухівщини. До цього часу місто прикрашають архітектурні ансамблі будівель, зведених на кошти Терещенків. Це будівлі глухівських шкіл, лікарні, педагогічного університету, корпус аграрного коледжу (*демонструє фото*). Великий унесок зробила ця родина в розвиток промисловості й сільського господарства Глухівщини та Лівобережної України. Знайдено відеоматеріали про життя, діяльність, вагомий унесок Терещенків як у розвиток рідного міста, так і про його діяльність за межами нашої держави.

Викладач

20 квітня студентка першого курсу Ткачова Леся взяла участь в обласному конкурсі студентських краєзнавчих наукових робіт «Історія – це поруч...», де презентувала науковий реферат: «Династія глухівських меценатів Терещенків».

Студент

Цього року ми відзначаємо дуже важливу дату для нашої держави – двадцяту річницю незалежності України. Гуртківці також не стоять осторонь цієї події. Ми взяли участь у конкурсі, присвяченому 20-ій річниці незалежності України, і підготували наукові реферати «Державні символи України» (*демонстрація робіт*). Один з рефератів був поданий на II етап обласного конкурсу студентських наукових робіт. Ми досліджували історичні факти про походження української державної символіки.

Також члени гуртка працюють над збором інформації про ветеранів Великої Вітчизняної війни нашого міста. У процесі збору матеріалів з історії міста та району, організовуються зустрічі, круглі столи й бесіди з учасниками Великої Вітчизняної війни. Відомості, отримані з вуст очевидців подій, є цінним історичним джерелом.

Модельєр Решетняк Наталія Валеріївна – викладач хімії професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Займається дисертаційним дослідженням «Використання методу проектів в організації позанавчальної роботи зі студентами». Досконало володіє

методикою викладання. Змістовно й цікаво організовує позанавчальну роботу з предмету. Учасники студентської науково-дослідної групи «Хімія і життя», яку вона очолює, презентують свої пошуки на рівні студентських наукових конференцій, педагогічних читань, круглих столів. Викладач має 18 публікацій у фахових виданнях, брала участь у форумі педагогічних ідей «Урок» журналу «Відкритий урок: розробки, технології, досвід». У 2010 році стала лауреатом конкурсу журналу «Позакласний час».

Представляє модель «Використання проектних технологій на заняттях з хімії».

Викладач

Серед технологій, що активно впроваджуються в освіті все більшого поширення набуває метод проектів. Його популярність викликана вимогами часу. Китайська приказка стверджує «Те, що я почув – я забув, що побачив – я запам'ятав, що зробив – зрозумів».

Робота над проектом вирішує багато педагогічних завдань:

- створює позитивну мотивацію до навчання;
- формує навички розумової праці: уміння працювати з джерелами інформації, аналізувати, систематизувати, виділяти головне, узагальнювати, робити висновки;
- уміння працювати в колективі: розвиваються організаторські здібності, взаєморозуміння, взаємоповага, толерантність;
- розвиваються комунікативні здібності: уміння аргументовано відстоювати свою думку, переконувати, мотивувати запропоновану програму дій, доводити свою позицію, уміти слухати інших, знаходити альтернативу, презентувати свою роботу.

До вашої уваги представлено 2 проекти, що були виконані студентами коледжу протягом навчального року. Увазі присутніх пропонуються друковані матеріали та фотоматеріали.

Студент презентує 1 проект

Міжпредметний навчальний проект «Вода – блакитний скарб планети Земля» – присвячений Міжнародній декаді дій, спрямованій на збереження джерел питної води у світі. «Вода для життя».

Починаючи з 2005 року ООН розпочала декаду «Вода для життя» (2005-2015 р.) десятиліття активних дій, спрямованих на покращення доступу людей до безпечної питної води та умов санітарії в усіх країнах світу.

Не можна розглядати воду з позицій тільки одного предмету. Є що сказати про цю речовину географам, біологам, фізикам, історикам, філологам і, навіть, математикам і спортсменам. У створенні міжпредметного навчального проекту взяли участь члени предметних гуртків: математики «Знавці математики», історії «У гостях у Клію», української мови «Цікава етимологія», фізики «Шанувальники фізики»; творчих груп: медико-санітарної підготовки, безпеки життєдіяльності, географії, біології, екології, фізкультури; студентської науково-дослідної групи «Хімія і життя». Цей проект ще не завершений. Відбувся тільки III етап – засідання круглого

столу, на якому було узагальнено зібраний матеріал. Завершення роботи над проектом планувалося у вересні 2011 року.

Запрошуємо взяти участь усіх бажаючих у подальшій роботі над проектом і залучитись до акції «Чисті джерела». Адже ми також маємо нести відповідальність за свої дії і вчинки в природі.

Студент презентує 2 проект

Проект «Хімія і здорове харчування» – це навчальний проект, що відповідає навчальній програмі. В останні роки в нашій країні збільшилася кількість продукції, що не відповідає міжнародним стандартам якості. Продукти, підсилені рекламою, що створює їм певний модний бренд, переважають в раціоні харчування молоді.

За результатами дослідження нашого проекту ми отримали інформацію про продукти харчування, яким студентська молодь надає перевагу. Результати представлені в анкетах та графіках.

Наш проект покликаний застерегти студентів коледжу від негативного впливу неякісних продуктів харчування й навчити правильно вибирати продукти, що не нашкодять здоров'ю.

Під час роботи над проектом ми зібрали цікавий матеріал про:

- історію і традиції української кухні;
- вплив нітратів на здоров'я людини;
- продукти що містять ГМО;
- правила здорового харчування.

Створили фільмотеку науково-популярних фільмів про шкідливий вплив харчових добавок, барвників, продукції шкідливої їжі на здоров'я людини. Організували серед студентів коледжу перегляд фільмів і обговорили їх.

Особисто я дослідила проблему вмісту нітратів у продуктах харчування рослинного і тваринного походження. За підсумком мого дослідження були підібрані рекомендації, як знизити вміст нітратів у продуктах.

Кінцевим результатом нашого проекту стало проведення усного журналу «Хімія і здорове харчування», виготовлення пам'ятки «Обережно – смачна шкідлива їжа». Цей проект ми презентували студентам коледжу на науково-практичній конференції.

Модельєр – Капоріна Ольга Вікторівна – викладач психології професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. О. Довженка. Є головою методичного об'єднання класних керівників. Працює над темою: «Вольовий розвиток підлітків». Виступала на засіданнях ПЦК та методичних семінарах з темами: «Життєві кризи особистості», «Методи проблемного навчання, шляхи застосування», «Основні стилі поведінки при розв'язанні конфліктів». Постійно працює над професійним самовдосконаленням, при викладенні навчального матеріалу застосовує інноваційні технології та урізноманітнює його.

Представляє модель «Формування відповідальності до майбутньої професійної діяльності на заняттях з психології».

Мета тренінгу: розвивати у майбутніх майстрів виробничого навчання розуміння й усвідомлення вибору професії; визначити відповідальне ставлення до обраної професії; узгодити правила роботи в студентській групі, розвивати вміння виявляти сильні сторони своєї особистості та усвідомлювати стиль своєї професійної діяльності.

Вправа 1. Самопрезентація

Ведучий тренінгу просить усіх учасників розповісти про себе. Важливо говорити не стільки про біографію, скільки про свої особистісні якості. Учасники тренінгу можуть задавати уточнюючі запитання. Акцент необхідно робити на позитивних якостях. На презентацію одного учасника приділяється 1-2 хвилини.

Вправа 2. Обговорення правил роботи в групі

Ведучий пояснює учасникам основні принципи й особливості тренінгової роботи. Учасники тренінгу приступають до обговорення правил роботи в групі. За підсумками обговорення визначаються правила, що приймають усі учасники групи.

Вправа 3. Види відповідальності

Мета: ознайомити учасників з різними видами відповідальності.

Інструкція: тренер робить пояснення щодо теми заняття з акцентом на різні види відповідальності.

Відповідальність – це визнання себе автором певного вчинку й прийняття на себе його наслідків.

На думку французького професора філософії Дідьє Жюліа, існує відповідальність людини за себе, за інших та за прийняття іншими певних рішень. Відповідальність за себе можна проілюструвати притчею про полководця й пироги. У ній розповідається про те, як один полководець програв битву й переховувався в хатині лісника. Жінка лісника попросила полководця подивитися за пирогами, які вона поставила в піч. Полководець задумався про своє горе, поразку, безславність свого теперішнього існування, забув про доручення жінки й пироги згоріли. Тоді полководець помислив про те, що кожному треба займатися своєю справою, діяти, приймати рішення. Діяти, а не плисти за течією.

Людина несе відповідальність за вчинок, здійснений свідомо й саме нею, здійснений свідомо, але не обов'язково саме нею, здійснений нею, хоча вона цього не бажала, вчинок, здійснений не нею власноруч і поза її бажанням, але від неї залежала можливість уникнути здійснення цього вчинку.

Відповідальність може виявлятися на трьох рівнях: раціональному, коли людина вважає себе відповідальною, емоційному, коли людина відчуває себе відповідальною, вольовому, коли особа діє з позиції відповідальної людини.

Після вступного слова тренер пропонує учасникам у вигляді діаграми міру кожного виду відповідальності у власному стилі відповідальності.

Обговорення: з яким кольором у вас асоціюється відповідальність? Чому, на вашу думку, навіть згадка про відповідальність створює в людей відчуття чогось складного, важкого й небажаного?

Вправа 4. Незакінчені речення

Мета: самоаналіз та самопізнання в галузі відповідальності.

Інструкція: учасникам пропонується дописати, закінчити такі речення:

1. Бути відповідальним для мене означає ...
2. Деякі люди відповідальніші за інших, це люди, які ...
3. Безвідповідальні люди – це ...
4. Свою відповідальність стосовно інших людей виявляю через ...
5. Вид відповідальності, що є найтяжчим для мене – це ...
6. Відповідальну людину я впізнаю за ...
7. Чим сильніша моя відповідальність, тим більше я ...
8. Я б побоявся нести відповідальність за ...
9. Бути відповідальним стосовно себе – це ...
10. Я несу відповідальність за ...

Обговорення: учасники по черзі зачитують продовжені ними речення та коментують їх.

Вправа 5. Вибір відповідальності

Мета: навчити приймати відповідальність як власну особистісну рису.

Інструкція: тренер зачитує переліки, що стосуються особливостей відчуття відповідальності та відповідального ставлення.

Коли я відчуваю відповідальність, я ...

Виправляю

Захищаю

Рятую

Контролюю

Переймаюся почуттями

Не слухаю

Відчуваю втому

Відчуваю тривогу

Відчуваю страх

Відчуваю неврівноваженість

Турбуюся про рішення

Турбуюся про деталі

Турбуюся про обставини

Турбуюся про те, щоб не помилитися

Турбуюся про виконання

Коли я відповідально ставлюся, я ...

Демонструю співпереживання

Демонструю розуміння

Підбадьорюю

Ділюся

Конфліктую

Слухаю

Відчуваю врівноваженість
Відчуваю свободу
Відчуваю усвідомленість своїх дій
Відчуваю самоцінність
Турбуюся про людину
Турбуюся про почуття
Турбуюся разом з людиною
Порадник, який супроводжує інших
Вірю, що моєї присутності поруч з іншими цілком достатньо
Я думаю, що людина сама відповідає за власні вчинки

Учасники тренінгу уважно вивчають обидва переліки й підкреслюють у бланку вправи ті слова або словосполучення, що вказують саме на переживання відповідальності або на відповідальне ставлення. У своїх записах учасники роблять висновок про те, що їм більше притаманне – відчуття відповідальності чи відповідальне ставлення.

Далі учасники оформлюють два переліки, у яких відображають, що їм подобається й що не подобається у своєму стилі відповідальності.

Обговорення: у чому більше позитивних моментів – у відчутті відповідальності чи відповідальному ставленні? Як би ви прокоментували ідею про те, що зріла людина в першу чергу характеризується вмінням діяти відповідально? Які висновки ви зробили щодо вашого стилю вияву відповідальності? У яких ситуаціях саме ваша стратегія відповідальності може бути найбільш ефективною?

Вправа 6. Розповідь «Моя майбутня професія»

Учасники складають письмову розповідь про свою майбутню професію і якими професійно-важливими якостями повинен володіти майстер виробничого навчання, але важливо, щоб у розповіді були відповіді на наступні запитання:

- Чи маю я чітку картину про свою майбутню професію і її цілі?
- Що потрібно робити, щоб досягти високих результатів у професійній діяльності?
- Чи допомагає мені майбутня професія в досягненні інших життєвих цілей?
- Яку роботу я хочу виконувати через 5 років?
- Що є для мене ведучим мотивом професійної діяльності в даний час?
- Які сильні й слабкі сторони моїх мотивів професійної діяльності?

Обговорення: визначаються складності, що виникли в учасників тренінгу під час складання розповіді.

Вправа 7. П'ять слів

Мета: отримання зворотного зв'язку від групи, підвищення рівня відповідальності, самопізнання.

Інструкція: кількість учасників повинна складати шість осіб. Кожен з них має обвести свою руку на аркуші й на долоні написати своє ім'я. Потім в одному з пальців записують ознаку, що характеризує таку якість як

відповідальність, і передають свій листок сусідові, який робить аналогічний запис на другому пальці, записи робляться доти, поки листок не поветається до власника.

Обговорення: які почуття у вас виникли, коли ви читали написи на своїй руці? Чи все з написаного іншими вам відомо?

Вправа 8. Без маски

Усі учасники тренінгу беруть по черзі картки, що лежать у центрі кола, і без підготовки продовжують незакінчені висловлювання. Вони повинні бути щирими й відвертими. Інші учасники оцінюють ступінь щирості. Можливі наступні незакінчені висловлювання:

- Чого мені іноді по-справжньому хочеться, так це ...
- Особливо мені не подобається, коли на занятті ...
- Мені дуже хочеться забути, що ...
- Бувало, що одногрупники викликали в мене ...
- Один раз мене налякало те, що мої друзі ...
- Я побоявся б нести відповідальність за ...

За підсумками вправи проводиться оцінка щирості учасників і обговорення труднощів, що виникли в ході вправи.

Вправа 9. Валіза побажань

Учасникам тренінгу пропонується сказати побажання всім студентам. Ці побажання повинні бути пов'язані з професійною відповідальністю й адресовані конкретній людині. Всі учасники записують висловлені побажання у свою адресу, а наприкінці ранжують їх за ступенем значимості для себе.

Наприкінці заняття проводиться опитування, у якому всі бажаючі висловлюють власну думку про проведений тренінг.

Після висловлень бажаючих тренер підводить підсумок заняття й дає поради щодо розвитку відповідального ставлення до майбутньої професійної діяльності:

1. Перелічи для себе важкі, але корисні справи на день і налаштуйся на їх виконання, намагайся дотримуватися прийнятого рішення.
2. Постав мету й поміркуй, яким буде результат від цієї справи для себе й для інших.
3. Після прийняття рішення відразу берися за його виконання.
4. Не чекай, коли тобі підкажуть, запропонують якесь завдання, проявляй сам ініціативу і дій за власним бажанням.
5. Наполегливо перемагай усе, що заважає досягненню мети й, перш за все, корегуй недоліки свого характеру.
6. Доводьте розпочату справу до кінця, навіть, коли ви стомилися й вас почало приваблювати щось інше.
7. Для більш ефективної роботи з виховання відповідальності пропонується вести щоденник самовиховання, де обов'язково вказується термін виконання.

Модельср - Геращенко Неля Миколаївна – викладач фахових дисциплін професійно-педагогічного коледжу ГНПУ ім. О. Довженка. Працює над проблемою «Активізація пізнавальної діяльності студентів на уроках». Заняття професійної підготовки проводить на високому професійному рівні, використовує міжпредметні та міжкурсові зв'язки, наочні засоби навчання. Учить аналізувати, співставляти, робити висновок. Приділяє належну увагу організації та створенню умов для колективної й індивідуальної роботи зі студентами під час навчальних занять та в позанавчальний час, формуванню та закріпленню практичних умінь і навичок. Викладач має власну розробку серії уроків з теорії і методики виробничого навчання, основ агрономії, підборку творчих та нетрадиційних уроків з екології. Високий рівень знань педагога сприяє отриманню студентами глибоких і міцних знань.

Представляє модель «Використання кейс-методів при вивченні теорії і методики виробничого навчання»

Викладач (до учасників педагогічного подіуму)

Психологічні несумісності педагога й учнів виникають у житті кожного викладача. Найчастіше стикаються з ними молоді спеціалісти.

Чи можна підготувати себе до таких ситуацій? Чи можна озброїтися стандартними рішеннями для нестандартних ситуацій? У чому полягають ці рішення?

З метою підготовки до реальних умов праці ми застосовуємо на уроках з методики виробничого навчання кейси з педагогічними ситуаціями, тобто фрагментами педагогічної діяльності, що містять суперечності між досягнутим і бажаним рівнем вихованості, освіченості особистості чи групи учнів. Пошук виходу з педагогічної ситуації є творчою задачею.

Педагогічні ситуації я черпаю зі свого досвіду, з досвіду колег, з публікацій, з Інтернету, з випадків, що сталися під час педагогічної практики студентів.

При кабінеті професійної педагогіки та методики працює творча група «Зернятко педагогічної майстерності», модельєри якої підготували модель ***«Використання кейс-методів при вивченні теорії і методики виробничого навчання»***.

Викладач (до студентів)

Перегляньте зміст кейсу (відеоролик), прокоментуйте ситуацію, яка склалася між майстром виробничого навчання та учнями. Як можна вирішити педагогічну ситуацію?

Перегляд відеоролика.

Зміст відеоролика:

Майстер виробничого навчання перед дверима в навчальну майстерню.

Я – молодий педагог, майстер виробничого навчання, який тільки-но закінчив коледж і переступив поріг училища. Тепер у моїх руках доля майбутніх робітників, їх навчання й виховання. Усього декілька місяців моєї роботи принесли задоволення. Але один епізод з мого маленького педагогічного досвіду я запам'ятаю надовго. Чому? Зараз побачите.

Заходить до кабінету.

- Доброго дня.
- Драсте.
- Ви, мабуть, забули, як треба вітатися?... Тема нашого заняття...

Учні починають гудіти, розмовляти між собою, граються мобільними телефонами.

Майстер задумується. Думки вголос:

- Чому вони себе так поводять? Як бути мені, як педагогу, у цій ситуації? Зосередьтесь, Олександр Івановичу. Уявіть, якими були ці підлітки в 5-річному віці. Ось Миколка. Він, мабуть, був дуже кумедним і любляв їсти цукерки... Так. Саме цукерки зараз стануть мені в нагоді.
- Увага. Цукерки. Ви їх любляли в дитинстві?
- І зараз люблю.
- А ще любите щось смачне?
- Олів'є.
- Новий рік.
- А бавитися ви теж любите?
- Звичайно.
- Тільки ви призабули, що бавилися ви не під час занять у школі чи дитсадку. А на вулиці, удома. Де ми зараз знаходимося?
- У майстерні.
- А майстерня для чого призначена?
- Для навчання.
- Молодці. 12 балів. Отже, приступимо до навчання. Тема заняття...

Дзвоник. Учні виходять. Майстер іде до дверей. Зупиняється й говорить:

Тільки чудово пам'ятаю той жах, що охопив мене від гудіння, яке сповнило приміщення. Здавалося воно лунало звідусюди: від стін, від вікон і навіть від стелі. Ще не розуміючи у чому справа, я оголосив тему. Гудіння посилювалося. А тут ще цей безтактний викрик «Набридло. Кожного дня одне й те саме». Придивився до учнів і здогадався – це гули вони. Гули не розкриваючи ротів, манірно склавши руки на портах. Як би поступили ви в цій ситуації?

Викладач

Завдання команді 1:

Обговоріть ситуацію, знайдіть правильне рішення й спікер команди оголосить ваше рішення проблемної ситуації.

Обговорення команди 1:

- Загудіти в унісон;
- Потрібно було повідомити, що прийшов пасічник і будемо мед качати;
- А я розпочав би читати щось голосно і виразно. Щось з того, що учні не чули й не чекали. Можливо це їх заінтригувало б.

- До речі, я з тобою згоден. У даній ситуації необхідно заставити учнів не гудіти, а це лише можливо тоді, коли вони здивуються. Після цього необхідно налагодити стосунки...
- А можна широко розставити руки у вигляді літака і заспівати: «Под крилом самолета о чем-то поет зеленое море тайги...»
- У будь-якому випадку з боку майстра виключаються дві очікувані учнями реакції – «розпач» і «агресія». Якщо буде хоч якась із них – учні досягли мети, у цій групі працювати буде важко. А якщо вдалося їх ось так здивувати несподіваною реакцією або й полонити нею – вони ваші.
- Я б спокійно почав урок, а через пару хвилин, між іншим, запитав: «Що воно так гуде? Напевно, блок живлення зламався. Відкрили зошити й пишемо». Писання найкраще заспокоює учнів і вони готові сидіти тихо-тихо тільки, щоб нічого не писати. Наступного разу самостійна робота й оцінки в журнал – і хай гудуть на здоров'я.
- Головне, не показати розгубленості, тому що учні вже сприймати не будуть.
- Удихнути, відрахувати до 10 і, мило посміхаючись, продовжувати заняття.
- Вони гудуть намагаючись майстра вивести із себе.
- Усе-таки давайте оберемо читання віршів.
- Так це найкращий спосіб.
- Усе - таки необхідно переключити увагу учнів на щось таке, чого вони не чекають. Приголомшити чимось не звичним.
- Наприклад, прочитати вірш Висоцького, якого вони ніколи не чули, з підтекстом.
- Так. А потім пояснити: «Бачите, які люди, яка буває сила волі, відданість ідеалам... А ви хіба не такі? І ви повинні стати гарними конкурентоспроможними спеціалістами. Лише сильні люди можуть досягти мети й будуть високо цінуватись оточуючими, і зможуть знайти своє місце в житті. Тому давайте розпочнемо роботу по опануванню майстерності».

Очікувана відповідь спікера 1 команди:

Майстер повинен урахувати вікові особливості підлітка. Це вік активного спілкування, самоствердження, неприйняття найменшого замаху на гідність особистості. Тому необхідно викинути догану, різке зауваження до яких підлітки внутрішньо готові, як і до того, щоб відповісти на них.

Тому ми вважаємо, що якраз раптове не підтвердження сподівань вихованців зможуть запобігти конфлікту. Тому правильним буде не знервуватися й не показати виду розгубленості, та почати читати вірші. Голосно й виразно. Щось з такого, чого учні не чули й не сподівалися почути від педагога. Можливо, щось із Висоцького.

Думаємо – гудіти перестануть швидко... Одні від здивування – вони нічого не зрозуміли, чекали іншої реакції. А інші – розумніші й вихованіші – задумалися б зрозумівши про що йдеться.

Потім після короткої паузи зауважити, що для того, щоб бути конкурентоспроможним спеціалістом, щоб знайти своє місце в житті треба наполегливо працювати над своєю кваліфікацією. І починати пояснювати запланований матеріал.

Завдання команді 2:

Дайте оцінку педагогічним пошукам опонентів. Які методи і засоби навчання були застосовані?

Взаєморецензування (відповідь команди 2):

Ми згодні з таким рішенням проблеми, але вважаємо, що час запланований на відпрацювання вмінь і навичок втрачено й необхідно знайти варіант для запобігання в подальшому подібних ситуацій.

Застосовані методи стимулювання. Із засобів – слово педагога.

Обговорення командою 2:

- А я не став би реагувати, сів би заповнювати журнал. На скільки б їх вистачило? Мене – на весь урок.
- Наче бачу: зайшов майстер, жодного слова, ні півслова, сів і заповнює журнал.
- Думаю, що через 10 хвилин у майстерні був би такий гамір, як на базарі. Такою поведінкою ти показав би, що тобі на них начхати, зрозуміло, результат не заставив би довго на себе чекати.
- Так, бо ж тоді учні будуть і надалі займатися на заняттях чим захочуть.
- Я теж так думаю. Тому що, як відомо, учні з перших уроків формують ставлення до викладача і в подальшому вони керуються цією моделлю.
- Я цілком згодна. Певну кількість хвилин я на перших заняттях під час практики витратила на встановлення контактів з учнями. А найголовніше моє правило – говорить тільки один. Якщо я пояснюю і хтось із учнів попутно розмовляє – я замовкаю. Ніколи не намагалась перекичати учнів. І якщо я замовкала, ніхто з учнів теж не розмовляв.
- З першого ж уроку «обламав» би пару учнів-крутеликів, які хотіли показати свій інтелект. Наприклад, тому, що вигукнув репліку. Інші навряд чи спробували б повторити такі помилки, знаючи, яким буде результат дискусії.
- На жаль, тюремні закони й правила найкраще спрацьовують у стосунках з підлітками.
- Ти мені вибач, але твої висновки наївні.
- А я запропонувала б перегляд якогось цікавого фільму з метою виховного впливу. Думаю, кілька таких дисків необхідно мати в майстерні. На практиці ми в основному вели заняття під

керівництвом досвідченого майстра групи. А коли будемо одні вічна-віч з групою – усяке може бути.

- Або зацікавити якимось проблемним виробничим завданням, адже нам, студентам, завжди цікаво їх розв'язувати.
- Так, час іде, давайте шукати правильне рішення.
- Обов'язково треба учнів чимось зацікавити, розвеселити, посміятись разом з ними. І стосунки налагодяться.
- То ж яку відповідь обираємо?
- Давайте – відеоролик про скейтбордистів, про їх вправність і побажання стати учням такими ж у майстерності в рамках своєї професії.

Очікувана відповідь спікера команди 2:

Нестандартні ситуації вимагають від майстра мобілізації творчих здібностей і вмінь. Знання індивідуальних і вікових особливостей вихованців та основних педагогічних принципів сприяє пошуку правильного рішення.

Можна було б не «помічати» неправильної поведінки, але в цьому випадку в учнів склалася б ілюзія, що на уроці кожен може займатися чим-завгодно, а це погіршило б навчальн-виховний ефект занять.

Пропонуємо в такій ситуації, мило посміхаючись, показати відеоролик про порушення техніки безпеки і його наслідки. А, можливо, навіть переключити увагу учнів підлітковими захопленнями. Наприклад, майстерністю скейтбордистів, використовуючи відеоролик. А потім підсумувати показане, залучити їх до бесіди: «Вам сподобалось як віртуально працюють юнаки? Кожен у свої справі повинен бути «асом», тобто майстром з великої букви. Щоб майстерністю ваших рук захоплювались люди. А для цього нам необхідно наполегливо працювати...»

Але для відпрацювання виробничих завдань теми необхідно залишити учнів після занять, як засіб покарання за порушену дисципліну.

Завдання команди 1

Розкрийте сутність педагогіки співробітництва запропонованого командою 2. Які методи й засоби були застосовані?

Взаєморецензування (відповідь команди 1):

Ми підтримуємо рішення команди. Застосовані методи стимулювання. Із засобів – відеофільм, що є джерелом нової інформації, уявлень. А також слово педагога – як найточніший засіб, за допомогою якого майстер організовує формування практичних умінь, має виховний вплив на учнів.

III ЕТАП (Презентація збірника. Фотосесія)

Ведучий

Моделювання в педагогічній діяльності — це богемний стиль, високе мистецтво. Воно підпорядковане тим же законам і тій же логіці. Педагог – конструктор, модельєр, митець ставить перед собою завдання, а потім, організовуючи всі свої сили, енергію, досвід, забуваючи про втому, про сон і відпочинок, працює над їх рішенням. Як в творчості будь-якого художника,

результат роботи педагога-модельєра має свій стиль і є справа не лише натхнення, але й наполегливої, безперестанної праці.

Будь-який витвір педагогічного мистецтва формує професійне середовище, яке здійснює вплив на душевний стан людини, характер його думок, рівень працездатності. Професіоналізм, таким чином, є провідним початком, що організовує простір професійної підготовки педагога професійного навчання й здатний створити шедевр в образі високо компетентного, конкурентоспроможного на ринку попиту й пропозиції фахівця.

Кожне дизайнерське рішення має свій стиль, педагогічний колорит і готове стати брендовою моделлю при ідеальному композиційному поєднанні зусиль замовників, первинних споживачів (учнів, студентів), колеґ-дизайнерів у довершенні « модного твору».

Сьогодні на показі Ви мали можливість ознайомитися з різними колекціями авторських методик професійної підготовки педагога професійного навчання.

Презентація збірника (зразки моделей модних колекцій показу «Авторські методики в підготовці педагога професійного навчання» в актуальному для модників професійно-технічної освіти збірнику «ПЕДАГОГ ПРОФЕСІЙНОЇ ШКОЛИ».

Для завершального дефіле на подіум запрошуємо :

- стиліста організації і проведення педагогічного подіуму «Авторські методики в підготовці педагога професійного навчання»
Нестерову Любов Володимирівну, зав. лабораторії методик професійної освіти і навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України.
Влаштувальників показу:
Д'ячкова Петра Романовича – директора, викладача фахових дисциплін професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка,
Турянцю Зою Василівну – заступника директора, викладача фахових дисциплін професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка.
- Редакційну колеґію брендового збірника «ПЕДАГОГ ПРОФЕСІЙНОЇ ШКОЛИ»:
Усок Олену В'ячеславівну, викладача української мови та літератури професійно-педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка,
Бикову Тетяну Борисівну, викладача інформатики професійно педагогічного коледжу Глухівського НПУ ім. О. Довженка.
- Стилистів
- Модельєрів

ФОТОСЕСІЯ

Вручення збірника, коло запрошений виходить на завершальне дефіле.

РОЗДІЛ III.

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПОДІУМУ

Упровадження результатів наукових досліджень у широку освітню практику є невід'ємною складовою наукової діяльності структурних підрозділів Національної академії педагогічних наук України, а також одним з головних завдань підготовки до захисту дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів кандидата та доктора наук на їх завершальній стадії. Досліджуване питання про впровадження в практику результатів наукових пошуків знайшло відображення в працях, присвячених організації науково-дослідних робіт та з оцінки їх якості [2; 4; 5; 7], та в документах, що унормовують зазначений процес. [1; 8].

У Вимогах до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій [1], зазначається, що відомості про впровадження результатів досліджень необхідно подавати із зазначенням найменувань організацій, у яких здійснено впровадження, форм реалізації та реквізитів відповідних документів. Зазначимо: згаданому документі зміст позиції «форми реалізації впровадження» (скорочено – форми впровадження) не пояснюється. Традиційними формами впровадження результатів досліджень у практику визнано монографія, наукова стаття, тези.

Питанню впровадження в практику результатів наукових досліджень присвячено Постанову Президії НАПН України від червня 2007 р. № 1-7/8-185. Із зазначеного документу дізнаємося про таке. Передусім передбачається, що в процесі приймання завершеної науково-дослідної роботи, урахувавши її значення для практики, ученими радами установ ухвалюється рішення про рекомендацію наукових результатів до впровадження. Цей аспект науково-дослідної діяльності має на меті їх доведення до широкого й ефективного використання в різних видах практичної діяльності і є цілеспрямованим процесом, що передбачає систему впроваджувальних заходів з урахуванням виду дослідження, особливостей наукового знання, потенційної сфери їх застосування, готовності суб'єктів впроваджувального процесу до його здійснення. Способи уведення певною мірою залежать від того, до якого рівня належить дослідження, при цьому розрізняють наукові дослідження в такий спосіб: фундаментальні та прикладні дослідження, науково-технічні розробки.

У згаданій постанові далі зазначається, що наукові результати фундаментальних досліджень у процесі їх упровадження в практику можуть бути спрямовані на удосконалення практики чи на конкретне використання цих знань, містити пропозиції щодо проведення на їх основі прикладних досліджень, які разом з науково-технічними розробками спрямовані на одержання й використання знань для практичних цілей.

У процесі виконання дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеню кандидата або доктора наук рішення щодо впровадження їх

результатів у практику приймається внаслідок обговорення його проміжних результатів на рівні наукового підрозділу (лабораторії), до якого прикріплений здобувач наукового ступеню.

Крім того вчені ради та наукові підрозділи наукових установ уповноважені пропонувати виконавцям доцільні форми організації цього процесу.

Усталеними формами впровадження результатів наукових досліджень в освітню практику [8] є такі:

- використання результатів наукової діяльності в процесі розробки концептуального, нормативного й методичного забезпечення державної освітньої політики;

- участь науковців у розробленні національних, державних, галузевих та інших програм, у яких використовуються результати НДР; підготовці матеріалів до державних доповідей;

- створення державних освітніх стандартів, навчальних планів і програм;

- підготовка аналітичних матеріалів і доповідних записок щодо шляхів підвищення якості освіти за матеріалами проведених досліджень;

- підготовка підручників, навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій;

- видання різного виду наукових, науково-методичних праць (монографії, посібники, довідники, статті, звіти, інформації тощо) у загальнонаціональних і регіональних журналах, збірниках, газетах; у зарубіжних виданнях;

- інформаційні повідомлення з використанням Інтернет-технологій (сайти, електронні журнали, портали);

- презентація найбільш вагомих видань в установах НАПН, вищих навчальних закладах, інститутах післядипломної педагогічної освіти, на сайтах;

- цільове поширення наукових видань НАПН за спеціальною розсилкою:

- організація і участь у масових заходах: проведення конференцій, семінарів з упровадження, круглих столів, виставок, прес-конференцій, симпозіумів, форумів, майстер-класів, тренінгів тощо.

Позиція «тощо» у вказаному документі передбачає розширення форм упровадження наукових досліджень освітню практику. Одним з таких заходів, що вже пройшов апробацію в Інституті професійно-технічної освіти НАПН України через його використання на базі професійно-педагогічного коледжу Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка є науковий подіум – інтегрована організаційна форма впровадження результатів наукових досліджень у професійну освіту та широку освітню практику. Назва «Науковий подіум» пояснюється так. З довідникових джерел відомо, що в Давньому Римі «подіум» розуміли як підвищення зі сходами, що розташоване на торцевому боці храму або як підвищення в амфітеатрі для привілейованих глядачів. Те й інше пояснення

образно розкривають зміст терміну «Науковий подіум» – ця організаційна форма наукової роботи використовується з метою підвищення уваги до результатів наукових досліджень з теорії і методики професійної освіти, що пропонуються до впровадження в освітню практику.

Виходячи з того, що зазначена організаційна форма розроблена передусім з метою функціонування в галузі професійної освіти як своєрідному напрямі педагогічних знань, доцільно в її науковому описі послуговуватися понятійно-категоріальним апаратом педагогіки. До різних організаційних форм організації педагогічної діяльності широко застосовується поняття «методика» – методика проведення уроку, методика проведення лекції, методика проведення практичного заняття тощо.

Окреслимо основні характеристики методики проведення Наукового подіуму, що графічно відображені на рис. 1.

Методика проведення Наукового подіуму, як засвідчує запропонована модель, є системним, багатокомпонентним утворенням. Центральним, системоутворювальним компонентом методики є мета діяльності подіуму, що знаходить відображення в цільовому компоненті. У філософії [9] категорія цілі розглядається в контексті поняття «цілепокладання», що розуміється як процес формування цілі як ідеального образу бажаного (цілеформування) та її досягнення й утілення в результаті діяльності (цілереалізація). В окремому цільовому акті присутні і явні, і не явні компоненти. На підставі того факту, що цілепокладання не зводиться до одного простого цільового акту, а є процесом, де мета, засіб і результат постійно міняються місцями, можна твердити про принципову можливість експлікації неявних компонентів цілепокладання. Явному генетично передують неявне цілепокладання, що розуміється психологами через тріаду: потреба - мотив - інтерес).

На стадії цілеформування і цілереалізації завжди присутні неявні моменти, що призводять до відхилення від первісного задуму, труднощів у досягненні мети тощо. Урахування цього аспекту цілепокладання необхідне як при теоретичному осмисленні феномену цілепокладання, так і при його практичному здійсненні. [9].

Відтак, ціль щодо проведення Наукового подіуму можна розглядати у двох аспектах: по-перше, стратегічно, як ідеальний, кінцевий результат упровадження; по-друге, як конкретне завдання дослідника, котре реалізується через зазначену організаційну форму наукової роботи.

Стратегічною метою роботи Наукового подіуму є впровадження результатів наукових досліджень у формі нових знань в освітню практику. Зазвичай стратегічна мета конкретизується через окремі завдання, що корелюють з особливостями виконаного дослідження.

Реалізують цільовий компонент суб'єкти діяльності Наукового подіуму, отже, у моделі виділено *компонент суб'єктів упровадження*. До них належать: виконавці наукового дослідження, організатори роботи Наукового подіуму, представники широкої практики професійної освіти,

Рис. Модель методики впровадження результатів наукового дослідження в освітню практику шляхом Наукового подіуму

керівники системи освіти, роботодавці, соціальні партнери, експерти та інші зацікавлені особи.

Ядром Наукового подіуму, його смисловим центром, є *когнітивний компонент*, за допомогою якого презентуються нові знання у формі результатів дослідження, що впроваджуються. Наприклад, якщо тема науково-дослідної роботи сформульована як «Педагогічні умови створення освітнього середовища професійно-технічного навчального закладу», то робота Наукового подіуму розгортатиметься навколо обґрунтованих та експериментально перевічених дослідником *педагогічних умов* створення освітнього середовища, що охоплюють: готовність педагогів до створення освітнього середовища; організацію просторо-предметного концепту освітнього середовища; соціально-педагогічне партнерство, передбачають урахування особливостей створення освітніх середовищ різних видів (освітнє середовище теоретичного навчання, освітнє середовище практики, освітнє середовище поза навчальної діяльності учнів); діяльнісно-комунікативне імпрегнування освітніх середовищ усіх видів, застосування методів, прийомів і форм організації навчально-виховного процесу, адекватних особливостям майбутніх кваліфікованих робітників у контексті їх вікових особливостей та спрямованих на гармонізацію взаємодії в системі педагог – учень через задоволення актуальних потреб здобувача професійно-технічної освіти й реалізацію його особистісного потенціалу.

Саме доведення нового наукового знання до широкої педагогічної аудиторії і є смислом проведення Наукового подіуму як організаційної форми науково-дослідної роботи.

Процесуальний компонент наукового подіуму охоплює три взаємопов'язані складові (під компоненти): організаційну частину роботи; підкомпонент засобів реалізації мети; інформаційну складову частину Наукового подіуму.

Функції організаційного компоненту доцільно розглядати крізь призму філософського поняття «організація» (від франц. *organisation*) – форма усталеного взаємозв'язку елементів системи відповідно до законів її існування; процес або стан упорядкування, будова, тип функціонування системи тощо. [9]. Як елемент методики Наукового подіуму організація розглядається з боку забезпечення його функціонування. Основними характеристиками організаційного підкомпонента є впорядкування й спрямованість упорядкування роботи подіуму. Для діяльності подіуму необхідне оптимальне, з точки зору його особливостей, упорядкування співвідношень функціонального типу між усіма його складовими як діяльності системного характеру. У частині організації діяльності Наукового подіуму передбачається визначення юридичної особи (установи), яка покладає на себе відповідальність за його проведення, тематики, хронологічних меж, географічних координат, розробка програми, інформування громадськості про проведення подіуму, запрошення учасників, розв'язання питання про фінансування, організація

зустрічі учасників, їх розміщення, харчування, забезпечення культурної програми, оформлення відряджень, від'їзду тощо.

Кожна із складових процесуального компонента Наукового подіуму є важливою для його продуктивної діяльності, проте серед них визначальними є засоби досягнення мети його роботи. У роботі, що виконується в контексті педагогічної галузі наукового знання, доцільно звернутися в цьому контексті до поняття «методи» як такого, що безпосередньо сприяє досягненню наперед визначеної цілі.

Наведемо їх стисло характеристику. Серед них значущими є ті, що спрямовані на інформування громадськості про здобуті дослідником результати в процесі його наукового пошуку та співпрацю з практиками. До них належать, зокрема, такі:

- доповідь;
- показ створених аудіо-, відео-, кінофільмів, мультимедійних матеріалів для популяризації досвіду впровадження нових ідей;
- проведення майстер-класів, тренінгів, семінарів з упровадження.
- електронна презентація;
- коментар тематичних покажчиків літератури в контексті впроваджувальних інновацій;
- аналіз анотованого переліку робіт, результати яких підготовлені до впровадження;
- співпраця з практичними працівниками в розробленні та здійсненні заходів щодо впровадження конкретних результатів (методик, технологій, засобів навчання тощо);
- підготовка разом з практиками або іншими зацікавленими особами технологічних пакетів (портфоліо) для методичного супроводу впроваджувального процесу;
- укладання угод з навчальними закладами та іншими установами щодо співпраці й упровадження конкретних здійсненого дослідження;
- використання методу інтерв'ю;
- науково-методичне консультування практиків з організації впровадження результатів виконаних робіт тощо.

Верифікаційна доробки та досягнення (грамоти, методичні рекомендації, цікавий дидактичний матеріал і т.д.) складова процесуального компоненту реалізується шляхом обговорення запропонованих результатів дослідження учасниками подіуму, організації дискусії з окремих питань, можливим є й робота експертів з метою виявлення істинності нового наукового знання, тобто оцінювання його практичної значущості.

Інформаційна складова процесуально компонента передбачає підготовку узагальненої інформації про ефективність упровадження, інформування широкої педагогічної громадськості через засоби масової інформації, у тому числі електронні, про результати виконаної роботи та результати Наукового подіуму, рецензій на матеріали, що впроваджуються, підготовку збірки виступів учасників зібрання тощо. Висвітливо основні

вимоги до наукової статті як форми впровадження результатів наукових досліджень у їх викладі Г. Цехмістровою. [10].

Наукова стаття – є одним з видів публікацій, у якій подаються проміжні або кінцеві результати, висвітлюються конкретні окремі питання за темою дослідження, фіксується науковий пріоритет автора, робить її матеріал надбанням фахівців.

Наукова стаття подається до редакції в завершеному вигляді відповідно до вимог, що публікуються в окремих номерах журналів або збірниках у вигляді пам'ятки автору. Оптимальний обсяг наукової статті (0,5-0,7 авт.арк.).

Рукопис статті повинен мати повну назву роботи, прізвище та ініціали автора, анотацію (на окремій сторінці), список використаної літератури.

Стаття має просту структуру:

- вступ (постановка наукової проблеми, актуальність, зв'язок з найважливішими завданнями, що постають перед Україною, значення для розвитку певної галузі науки й практики – 1 абзац або 5-10 рядків);

- основні дослідження й публікації з проблеми, за останній час, на які спирається автор, проблеми виділення невирішених питань, яким присвячена стаття (0,5 -2 сторінки машинописного тексту);

- формулювання мети статті (постановка завдання) – висловлюється головна ідея даної публікації, що суттєво-відрізняється від сучасних уявлень про проблему, доповнює або поглиблює вже відомі підходи; звертається увага на введення до наукового обігу нових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або уточнення відомих раніше, але недостатньо вивчених. Мета статті випливає з постановки наукової проблеми та огляду основних публікацій з тем (1 абзац, або 5-10 рядків);

- виклад змісту власного дослідження – основна частина статті. У ній висвітлюються основні положення й результати наукового дослідження, особисті ідеї, думки, отримані наукові факти, програма експерименту. Аналіз отриманих результатів, особистий внесок автора в реалізацію основних висновків тощо (5-6 сторінок);

- висновок, у якому формулюється основний умовивід автора, зміст висновків і рекомендацій, їх значення для теорії і практики, суспільна значущість та перспективи (1/3 сторінки).

При написанні наукової статті слід дотримуватись певних правил:

- у правому верхньому куті розміщується прізвище та ініціали автора; за необхідністю вказуються відомості, що доповнюють дані про автора;

- назва статті стисло відбиває її головну ідею, думку (краще до п'яти слів);

- ініціали ставлять перед прізвищем;

- слід уникати стилю наукового звіту;

- недоцільно ставити риторичні запитання; більше користуватися розповідними реченнями;

- не перевантажувати текст цифрами при переліках тих чи інших думок, положень, вимог;

- прийнятним у тексті є використання словосполучень переліку: «спочатку», «зрозуміло, що», «на початку», «спершу», «потім», «дійсно», «далі», «нарешті», «по-перше», «по-друге», «можливо», «задумкою», «заданими», «між іншим», «в зв'язку з тим», «на відміну», «поряд з цим», тощо.

- цитати в статті використовуються дуже рідко (можна в дужках зробити посилання на ученого, який уперше дослідив проблему);

- усі посилання на авторитети подаються на початку статті, основний обсяг присвячується викладу власних думок автора;

- стаття має завершуватися конкретними висновками й рекомендаціями та додається список використаних джерел.

Рукопис статті підписується автором і подається (разом з дискетою) до редакції у двох примірниках. В окремих випадках у науковій статті до фахових видань дається анотація (резюме) українською, російською і англійською мовами.

Результативний компонент методики діяльності Наукового подіуму охоплює як мінімум дві позиції. По-перше, освітяни та роботодавці ознайомлені з результатами наукового дослідження для їх упровадження в освітянську практику. У результаті діяльності подіуму можуть укладатися договори про їх упровадження, розроблятися науково-методичні проекти, посібники, підручники, наочність і т.ін.

По-друге, виконавець дослідження, що обговорювалося на Науковому подіумі й було темою цього наукового зібрання, цілком виправдано має право на оформлення довідки про впровадження результатів його дослідження в практику професійної освіти. Довідка видається на фірмовому бланку установи, що проводила Науковий подіум, її обов'язковими атрибутами є реєстраційний номер, дата видачі, основний текст, підпис керівника закладу, гербова печатка. Питання про зміст довідок про впровадження результатів наукових досліджень у практику висвітлено в наступних публікаціях.

Отже, продуктивність діяльність Наукового подіуму як організаційної форми впровадження результатів наукових досліджень у професійну освіту забезпечується шляхом реалізації теоретично обґрунтованої методики, що охоплює компоненти: цільовий, когнітивний, процесуальний, котрий конкретизується через низку підкомпонентів (організаційний, засобів досягнення мети, верифікаційний, інформаційний) та результативний. Методика є системним, багатокомпонентним утворенням, що діє за вектором; мета – результат.

Список використаних джерел

1. Нові технології навчання: науково-практичний метод. // Зб. наук. статей. – К., 1997. – Вип.19. – С.17-24.
2. Гейко І. М. Використання інтерактивних форм і методів навчання як засіб формування творчої особистості. /І.М. Гейко// Історія України. – 2002. – № 37. – с. 7-10.
3. Гін А. Прийоми педагогічної техніки / Гін А – Луганськ: Навч. книга, Янтар, 2004. – 84с.
4. Гончаренко С.І. Український педагогічний словник. – Київ.: Либідь, 1997. – 376с.
5. Даниленко Л.І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах: монографія / Лідія Іванівна Даниленко. – К.: Міленіум, 2004. – 358 с.
6. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод.пос. / [авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко]: К.: А.П.Н., 2002. – 136 с.
7. Єршова О. Педагогічні технології у професійному навчанні/ О.Єршова// Професійна освіта. – 2005. – №2. – С.16-17
8. Зязюн І.А. Педагогічний професіоналізм у контексті професійної свідомості / І.А. Зязюн // Педагог професійної школи: [зб. наук. праць]. – К.: Науковий світ, 2001. – Вип. 1. – С. 8-13.
9. Кузьміна Н. В. Професіоналізм личности преподавателя и мастера производственного обучения / Н. В. Кузьміна. – М. : Высш. шк., 1990. – С. 90
- 10.Кулешова В.В. Професійна підготовка майбутнього інженера-педагога. Збірник наукових праць. Проблеми інженерно-педагогічної освіти. Випуск №10. – Харків, Українська інженерно-педагогічна академія(УІПА). – 2005. – 314с.
- 11.Освітні технології: навч.-метод. посіб. / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін. [за заг. ред. О.М. Пехоти]. – К.: А.С.К., 2002. – 255 с.
- 12.Петрук В.А. Теоретико-методичні засади формування професійної компетентності майбутніх фахівців технічних спеціальностей у процесі вивчення фундаментальних дисциплін. Монографія – Вінниця: УНІВЕРСУМ, 2006. – 292 с.,с.4].
- 13.Підласий І., Підласий А. Педагогічні інновації // Рідна школа. - 1998. - №12. - С.№-18.
- 14.Полат Е.С. Метод проектов: типология и структура / Е.С. Полат // Лицейское и гимназическое образование. – 2002. - №9. – с. 9-17.
- 15.Попова Л. Імідж сучасного педагога /Л. Попова//Відкритий урок: Розробки. Технології. Досвід. – 2008. - № 3. – С. 41